

Dosarul nr. 3ra – 352/22
2-19155803-01-3ra-09042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. M. Gandrabur)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

ÎNCHEIERE

8 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Gospodăria Țărănească „Diacon Ivan Nicolai”, reprezentat de avocatul Galina Balaban,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Gospodăria Țărănească „Diacon Ivan Nicolai” împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea actelor administrative,
împotriva deciziei din 19 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

constată:

La 27 septembrie 2019, reclamanta Gospodăria Țărănească „Diacon Ivan Nicolai” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea deciziilor nr. 418/157/AV din 18 iunie 2019 și nr. 296 din 22 august 2019.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a indicat că, în baza deciziei nr. DICF-46066/13 a Direcției Generale Administrare Fiscală Sud, la 13 aprilie 2019, în cadrul Gospodăriei Țărănești „Diacon Ivan Nicolai” s-a efectuat un control fiscal prin metoda verificării totale, cu întocmirea actului de control nr. 5-678522, prelungit pe formularul nr. 3-562982 din 24 mai 2019.

Iar la 18 iunie 2019, a fost emisă decizia nr. 418/157/AV asupra cazului de încălcare a legislației comisă de Gospodăria Țărănească „Diacon Ivan Nicolai” prin care s-a decis: încasarea la buget a sumelor impozitelor și plăților calculate în rezultatul controlului: 53 457 de lei, impozit pe venitul din activitatea de întreprinzător; 120 de lei, taxa pentru amenajarea teritoriului; 2 018 de lei, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii virate de angajatori; 586 de lei,

contribuții individuale de asigurări sociale de stat obligatorii virate de angajatori pentru persoanele asigurate; 439 de lei, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și alte recompense, achitate de angajatori și angajați. Total: 56 620 de lei. A încasa la buget majorare de întârziere (penalitate), calculată în rezultatul controlului, în conformitate cu prevederile art. 228 alin. (2) din Codul fiscal: 1 477 de lei, pentru neachitarea în termen a impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător; 3 lei, pentru neachitarea în termen a taxei pentru amenajarea teritoriului. S-a încasat la buget majorare de întârziere (penalitate), calculată în rezultatul controlului, în conformitate cu prevederile art. 7 alin. (1) din Legea bugetului asigurărilor de stat pentru anul 2019 nr. 300 din 30 noiembrie 2018: 402 de lei, pentru neachitarea în termen a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii virate de angajatori; 110 de lei, pentru neachitarea în termen a contribuțiilor individuale de asigurări sociale de stat obligatorii virate de angajatori pentru persoanele asigurate. S-a încasat la buget majorare de întârziere (penalitate) calculată, în rezultatul controlului, în conformitate cu prevederile art. 30 al Legii cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală din 26 decembrie 2002: 82 lei, pentru neachitarea în termen a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și alte recompense, achitate de angajatori și angajați diminuate. Total: 2074 lei. S-a aplicat amendă pentru încălcările legislației conform art. 254, art. 255, art. 257 alin. (5), art. 260 alin. (1), art. 261 alin. (5) și (6) din Codul fiscal, prin nerespectarea modului de întocmire și prezentare a dării de seamă fiscale, cu încălcarea regulilor de calculare și de plată a impozitelor și taxelor, fapte care au generat plăți suplimentare la buget: 5 000 de lei pentru încălcarea regulilor de utilizare a mașinii de casă și control; 3 000 de lei pentru neprezentarea informației despre sediu; 40 000 de lei pentru lipsa totală ori parțială a contabilității, ceea ce face imposibilă efectuarea controlului fiscal; 1000 de lei pentru nerespectarea modului de întocmire și prezentarea dării de seamă fiscale UNIF14, UNIF 18 pentru perioada fiscală A/2018 - 2 cazuri; 42 766 de lei, pentru eschivarea de la calculul și de la plata impozitului pe venitul din activitatea de întreprinzător pentru perioada fiscală A/2018; 1 232 lei, pentru plata incompletă a impozitului pe venit în rate. Total: 92 998 de lei.

La 24 iulie 2019, Gospodăria Țărănească „Diacon Ivan Nicolai” a depus contestație împotriva deciziei nr. 418/157/A din 18 iunie 2019, conform căreia s-au calculat suplimentar pentru plată la buget impozite, taxe și alte plăți în sumă totală de 56 620 de lei, majorare de întârziere în sumă totală de 2 074 de lei și s-a aplicat amendă în sumă totală de 92 998 de lei, solicitând anularea ei.

Prin decizia nr. 296 din 22 august 2019 a Serviciului Fiscal de Stat, contestația a fost admisă parțial și modificată decizia nr. 418/157/A din 18 iunie 2019, după cum urmează: punctul 3, liniuța 1-a, se exclude; punctul 3, liniuța 3-a, se exclude; punctul 3, liniuța 6-a, se exclude. Direcția Generală Administrare Fiscală Sud va rectifica decizia nr. 418/157/AV din 18 iunie 2019, în partea ce ține

de erorile admise. În rest, decizia nr. 418/157/AV din 18 iunie 2019 emisă de Direcția Generală Administrare Fiscală Sud a rămas nemodificată.

În opinia reclamantei, decizia nr. 296 din 22 august 2019 a Serviciului Fiscal de Stat este una ilegală și neîntemeiată, pasibilă de a fi anulată, deoarece este lipsită de bază probatorie constatatarea precum că Gospodăria Țărănească „Diacon Ivan Nicolai” nu a informat Serviciul Fiscal de Stat despre constituirea subdiviziunilor de tip teren arabil situate în raionul Cahul, satul Tartaul de Salcie și de tip spațiu comercial - masă în pavilionul de carne din piața mixtă, amplasată în mun. Cahul, str. 31 August, 13 G, or, reclamanta nu a constituit noi subdiviziuni, iar sediul juridic al gospodăriei țărănești a rămas același de la momentul constituirii întreprinderii - satul Tartaul de Salcie, raionul Cahul.

Cu referire la terenurile agricole cu nr. cadastrale 1740105096 și nr. 1740105097 cu suprafața de 1,3116 ha fiecare, conform titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren, acestea sunt situate în satul Tartaul de Salcie, raionul Cahul și aparțin cu drept de proprietate privată persoanei fizice Diacon Ivan Nicolai.

Cât privește contractul de arendă a unui m.p. de masă în pavilionul de carne din piața mixtă, amplasată în mun. Cahul, str. 31 August, 13 G, a menționat că Gospodăria Țărănească „Diacon Ivan Nicolai” n-a semnat un astfel de contract cu administrația pieței centrale din mun. Cahul. La momentul controlului un asemenea contract nu a fost prezentat conducătorului Gospodăriei Țărănești - Diacon Ivan Nicolai. Careva dovezi în acest sens n-au fost anexate la materialele controlului.

Iar potrivit certificatului din 20 septembrie 2019 al Primăriei satului Tartaul de Salcie, se confirmă că Diacon Ivan Nicolai deține Gospodărie Țărănească „Diacon Ivan Nicolai”, cod fiscal nr. 8728346 și nu a înregistrat careva activități pe perioada anului 1 ianuarie 2018 – 31 decembrie 2018, astfel fiind eronată concluzia organului de control că gospodăria a avut venit în sumă de 1 197 773 de lei din comercializarea a 303 de capete de porcine. Așadar, reclamanta a susținut că nu puteau fi impozabile veniturile pe care întreprinderea nu le-a avut.

Ce ține de încălcarea prevederilor art. 134 alin. (1) p. 12, art. 189 și art. 225 din Codul fiscal, art. 71 alin. (1) și art. 10 alin. (2) lit. a) din Codul muncii, art. 3 alin. (2), art. 12 din Legea salarizării nr. 847 din 14 februarie 2002 și p. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 165 din 09 martie 2010 „privind cuantumul salariului minim garantat în sectorul real”, le consideră pur declarative, deoarece temei de a invoca astfel de încălcări organele de control nu au avut. Careva controale în perioada anului 2018 n-au fost efectuate de către Serviciul Fiscal de Stat, pentru a stabili încălcarea normelor legale menționate supra.

Reclamanta a evidențiat că gospodăria nu a avut și nu are careva persoane angajate, iar afirmația că Diacon Ana era angajată în calitate de vânzător al întreprinderii nu corespunde adevărului, fiindcă pe parcursul anului 2018 ea s-a aflat în concediu de maternitate și concediu pentru îngrijirea copilului

Prin urmare, Gospodăria Țărănească „Diacon Ivan Nicolai” a susținut că neîntemeiat au fost calculate contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii de 23 % și 18 % în sumă de 6 2018 de lei, aferente fondului de salariu estimat în sumă de 9765 de lei pentru perioada anului 2018, ianuarie 2019; contribuții individuale de asigurări sociale de stat în sumă de 586 de lei, aferente fondului de salariu estimat în sumă de 9 765 de lei, pentru aceleași perioade.

În legătură cu vârsta înaintată și starea sănătății, conducătorul întreprinderii Diacon Ivan n-a avut posibilitate să participe în cadrul efectuării controlului și nici n-a împuternicit pe nimeni să-l reprezinte, motiv din care a fost lipsit de posibilitatea de a prezenta careva dovezi în scopul apărării intereselor Gospodăriei Țărănești „Diacon Ivan Nicolai”.

Nu corespunde adevărului faptul indicat în actul de control din 24 mai 2019, precum că controlul a fost efectuat cu consimțământul conducătorului și în prezența și cu participarea lui Diacon Ion (fiul lui Diacon Ivan N.), împuternicit în baza procurii nr. 4827 din 14 iulie 2015, or, pe act lipsește semnătura lui Diacon Ion.

Reclamanta a solicitat anularea deciziei nr. 418/157/AV din 18 iunie 2019 (rectificată prin decizia nr. 416/319 din 21 octombrie 2019) a Direcției generale administrative fiscale Sud, în partea în care s-a refuzat în satisfacerea cerințelor din cererea prealabilă, pct. III din decizia nr. 296 din 22 august 2019 a Serviciului Fiscal de Stat pe marginea contestației împotriva deciziei nr. 418/157/AV din 18 iunie 2019 și decizia nr. 416/319 din 21 octombrie 2019 a Serviciului Fiscal de Stat prin care s-a rectificat decizia nr. 418/157/AV din 18 iunie 2019.

Prin hotărârea din 6 iulie 2021 Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, s-a respins cererea de chemare în judecată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 15 iulie 2021, Gospodăria Țărănească „Diacon Ivan Nicolai” a depus cerere de apel nemotivată, care la 19 noiembrie 2021 a fost completată cu motivare, solicitând casarea hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral (f.d. 200, vol. I).

Prin decizia din 19 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel depusă de Gospodăria Țărănească „Diacon Ivan Nicolai” și s-a menținut hotărârea din 6 iulie 2021 Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (vol. II, f.d.31, 32-48).

La 1 februarie 2022, Gospodăria Țărănească „Diacon Ivan Nicolai” reprezentată de avocatul Galina Balaban, a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 19 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, care ulterior, la 7 aprilie 2022, a fost completat cu motivare, solicitând casarea actelor judecătorești, cu emiterea unei decizii de respingere a cererii de chemare în judecată.

În argumentarea cererii de recurs, recurenta a invocat că nu este de acord cu actele judecătorești contestate, deoarece instanțele ierarhic inferioare la adoptarea acestora nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță

pentru soluționarea cauzei, au aplicat eronat normele de drept material și procedural.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 19 ianuarie 2022, însă date privind notificarea dispozitivului deciziei lipsesc. Decizia motivată din 19 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată reprezentantului Gospodăriei Țărănești „Diacon Ivan Nicolai”, avocatul Galina Balaban, la 10 martie 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică (vol. II, f.d. 65).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 7 aprilie 2022, prin intermediul oficiului poștal, în adresa intimatului Serviciului Fiscal de Stat a fost expediată copia recursului depus de Gospodăria Țărănească „Diacon Ivan Nicolai”, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Până la examinarea admisibilității recursului, intimatul Serviciul Fiscal de Stat nu și-a valorificat drepturile sale procedurale și nu a depus referință asupra recursului.

Examinând admisibilitatea recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp

oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept. Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Gospodăria Țărănească „Diacon Ivan Nicolai”, reprezentat de avocatul Galina Balaban.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Gospodăria Țărănească „Diacon Ivan Nicolai”, reprezentat de avocatul Galina Balaban se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu